

4. Aarg.
Nr. 9

OZ

OFFICIELT ORGAN FOR

EXPERIMENTERENDE
DANSKE
RADIOAMATØRER
AFDELING AF
INTERNATIONAL AMATEUR RADIO UNION

15. Sept.
1932

PROTEKTOR: PROFESSOR P. O. PEDERSEN

E. D. R. optager sothn Medlemmer alle Kortbølgeinteresserede, saavel Sender= som Modtageramatører. Kontingentet er Kr. 4.50 Kvartalet, i hvilket Beløb Tilsendelsen af Foreningens Medlemsblad „OZ“, som udkommer den 15. i hver Maaned, er inkluderet. Alle Oplysninger gives ved skriftlig Henvendelse til E. D. R., Postboks 79, København K.

LIDT OM FUCHSANTENNER. AF STUD. POLYT. ERNST ELIASSEN, OZ2E

I Tilknytning til OZ7VP's udmærkede Antennebetragtninger i Juli-, „OZ“, vil jeg gerne fremkomme med et Par spredte Bemærkninger om ovennævnte Antenneform.

Maaske husker nogle, at OZ7T (dengang 7VA) i sin Tid i „Radioposten“ omtalte nogle Forsøg med „aperiodisk Senderantenne“ Det var faktisk Fuchsantennen, hvor en ret tilfældig valgt Antennelængde gav omtrent lige gode Resultater paa forskellige Bølgelængder mellem ca. 35 og 47 mtr (det var i de gyldne Tider!) Men dette er ogsaa i Overensstemmelse med Fuchs's egne Forsøg. Paa en Kurve, der viser Antennestrømmens Afhængighed af Frekvensen, ser man tydeligt Antennens Harmoniske, men Kurvens Maxima er meget flade. Praksis viser da ogsaa, at man rolig kan arbejde paa en Bølgelængde, der ligger op til 10% fra Antennens Egenbølgelængde og endda opnaa fine Resultater. Og netop her ligger efter mit Skøn Fuchsantennens væsentligste Fordel — man behøver ikke at være ængstelig for en lidt unøjagtig Antennelængde. Gang paa Gang fremhæves det i udenlandsk Kortbølgelitteratur, hvor stor en Rolle Antennelængdens Tilpasning til Frekvensen spiller, naar det drejer sig om Hertz Antenner — en Ting der volder mange, navnlig CC-Amatører, Kvaler. Imidlertid er Fuchs-Antennen saa taknemlig at arbejde med, at det — skønt altsaa ikke paakrævet — let lader sig gøre at afstemme den helt rigtigt. Men først et Par Ord om Antennens Tilkobling. Det i Juli Numret viste Diagram er, som 7VP ogsaa bemærker, det *helt rigtige*. Blandt de mange andre Maader, hvorpaa man kan sætte Antennaen ind paa Mellemkredsen, vil enhver anden give en Virkningsgrad, der ligger mindst 10% lavere. Det betyder endog en hel Del, paa hvilken Maade Melle- og Frembringerkreds er koblet til hinanden. Ved egne Forsøg har

jeg haft Spolerne i hinandens Forlængelse — og ikke uden om hinanden. Antennen tilkobles da mellem Spole og Kondensator længst fra Senderkredsen, og Lommelugtpeæren — eller flottere sagt: Indikatoren — indsættes i modsat Side. Dette Arrangement har ved nogle Feltstyrkemaalinger, foretaget af Fuchs, givet det bedste Resultat, og det skal bemærkes, at man ved en særlig uheldig Opstilling kun opnaar en Virkningsgrad paa 25%, idet man sætter Virkningsgraden ved førstnævnte Opstilling til 100. Man tvivler stærkt om Rigtigheden af disse Maalinger, men nogle simple Forsøg, foretaget under flere QSO'er, viser, at der i høj Grad er noget om det.

Den ovenfor omtalte Afstemning gaar for sig paa følgende Maade: Man afstemmer hele Historien med frakoblet Antenne til en eller anden Bølgelængde indenfor Baandet. Kobler man nu Antennen til, maa Strømstyrken i Antennekredsen hverken stige eller synke. *Synker* Antennekredsstrømmen, skal Bølgelængden *forøges* og vice versa.

Naar man ikke har Krystal, er det altsaa blot at dreje paa Knapperne. CC-Stns. maa derimod „cut and try“, indtil den er ok — og her har man Brug for en god Portion Taalmodighed. Her gælder det altsaa: *Formindskes* Antennestrømmen, er Antennen *for Lang* og vice versa. Disse Fakta kunde godt forklares ved Hjælp af et Par Kurver etc. — men efter det sidst offentliggjorte gør man vist bedst i at spare paa Clicheerne. (Tak, Red.).

Til Slut et Par Ord om den omtrentlige Antennelængde. Fuchs angiver selv Antennefaktoren til 2,2, men denne kan godt variere en Del, idet denne Antenneform i nogen Grad er afhængig af Omgivelserne, saa meget mere som de første Meter ikke, som ved den radierende Del af v. f. Hertz, Zepp. og lignende Antenner, kan blive fuldstæn-

dig frithængende. Imidlertid er Konstanten en god Tilnærmelse, og en passende Antennelængde til 80 — 40 og 20 mtr Baandene ligger altsaa mellem 37,9 og 38,9 mtr. Man bør, selv om man ikke ønsker at arbejde paa 80 mtr Baandet, alligevel vælge en Helbølgeantenne til 40 mtr Arbejde. Omgivelsernes Indflydelse paa de første Meter vil da være *forholdsvis* mindre og Udstraalingen følgelig bedre. Angaaende Maaling af Antennestrøm, saa skulde den teoretisk set være lig Mellemkredsstrømmen, men et Teori osv. Imidlertid kan man stole ligesaa meget paa denne Indikator som paa Instrumenterne i Zepp-Feederne. Teoretisk set svarer Antennekredsen ved Fuchs-antennen nemlig fuldstændig til Zeppens Feedersystem.

De nævnte indikatorer er altsaa ogsaa ensbetydende, men det er vist vovet at paastaa, at Lommelampepærerne i Zepp-Feederne giver noget Maal for Antennestrømmen. De oplyser kun om Feedersystemets Afstemning!

Skulde man kun kunne opsætte en 20 Meter Antenne, er man alligevel ikke afskaaret fra at faa den til at arbejde effektivt paa 80 mtr. Ved at aabne Mellemkredsen og tilkoble „jord“ vil den nemlig arbejde som „jordforbunden Marconiantenne“ paa den 1. Harmoniske.

Fuchs Antennen vil ved mange Lejligheder være den absolut ideelle Antenneform. Den fortjener langt større Udbredelse, og det vil glæde mig, om denne Artikel skulde have en Mission.

To Milepæle.

I denne Maaned passerer vi to Milepæle indenfor E. D. R. Lad os derfor en kort Stund standse op i vort travle Jag fremefter og se os tilbage.

Det er i denne Maaned 5 Aar siden, E. D. R. som Landsorganisation traadte frem for Offentligheden, og det skete gennem det nystartede Blad „Radio Posten“, hvor Foreningen hver Uge disponerede over en Side. Den egentlige Stiftelsesdato er den 15. August 1927, og der kan i Dag være Grund til at nævne de Mænd, der lagde Grunden — den solide Grund, som vi stadig bygger videre paa. E. D. R.s Stiftere er d'Herrer A. Christmas Eskildsen, Børge Jørgensen, C. Høgsholm, P. E. Thorning Jepsen, H. Rafn, E. S. Poulsen og Gunnar Bramslev. Ingen af dem er saa vidt vides længer aktive Senderamatorer, men flere af Navnene kan stadig findes i vor Medlemsprotokol.

E. D. R.s første Formand blev Herr A. Christmas Eskildsen, som senere efterfulgtes af d'Herrer Gunnar Bramslev og E. Bahn Wendelboe, og i de sidste to Aar har E. D. R. som bekendt forsat Traditionerne under vor nuværende Formand Herr James Steffensens udmærkede Ledelse.

Vor Side i „Radio Posten“ redigeredes i Begyndelsen af Herr A. Christmas Eskildsen. Senere blev han afløst af Herr P. E. Thorning Jepsen, som ogsaa fortsatte nogen Tid efter, at „Radio Posten“ ved Sammenslutningen med „Radio Uge-Revue“ blev til „Ugens Radio“, hvor E. D. R. ogsaa disponerede over en Side. Senere overtog Herr Helmer Petersen Redaktionen, og det blev ham, der kom til at løse den store Opgave — og gjorde det godt — da E. D. R. vovede det store Spring og udgav sit eget Blad „OZ“ — Danmarks eneste specielle Kortbølgetidsskrift. Det er derfor i Dag helt mærkeligt, at det skulde gaa saaiedes, at det ikke blev Helmer Petersen, der kom til at skrive dette Tilbageblik.

E. D. R. begynder nu paa sit 6. Aar. Forhaabentlig vi de Bestemmelser, der maatte blive taget paa den forestaaende Generalforsamling, vise sig at være til Gavn for vor gamle Forening og Amatorbevægelsen her i Landet.

Den anden Milepæl er at finde indenfor vor DR-Afdeling. OZ-DR100 er nu tildelt, og det er et ejendommeligt Træf, at det sker samtidig med, at Foreningen har bestaaet i 5 Aar.

Først nogle Maaneder efter E. D. R.s Start begyndte man at tildele DR-Numre, og med Tilslutningen gik det sandt at sige noget trevent i Begyndelsen. Senere er der kommet mere Fart i den Afdeling, og i Betragtning af Landets Størrelse, maa det siges at være tilfredsstillende, naar vi runder Nr. 100 og hidtil kun har indregistreret Modtagerstationer efter Ansøgning.

Om DR-Afdelingen helt har indfriet de Forventninger, man i Begyndelsen stillede til den, er maaske mere tvivlsomt. Men det er et Spørgsmaal, vi vil forbeholde os at vende tilbage til ved en senere Lejlighed.

Red.

Meddelelser fra Bestyrelsen.

Da vor hidtidige Sekretær og Redaktør, Helmer Petersen, paa Grund af manglende Tid desværre har set sig nødsaget til at opgive sit Arbejde for Foreningen, er der sket en Forskydning i de forskellige Hvervs Pasning. Sekretærposten varetages af Herr Fritz Flensborg, OZ1D, medens Redaktion og QSL-Central forestaas af Herr Helmer Fogedgaard, OZ7F. Den endelige Fordeling af Arbejdet indenfor Foreningen kan ikke ske før efter Generalforsamlingen. E. D. R.s Adresse bliver uforandret Postboks 79, København K, hvorimod vor Telefon indtil videre maa bortfalde.

Eventuelle Klager, over at „OZ“ udebliver, bedes rettet til Postvæsenet og *ikke* til Foreningen. Kun hvis Postvæsenet meddeler, at Bladet ikke er anmeldt, bedes Klagen tilsendt Postboks 79, København K.

Maanedens Emne.

Generaldirektoratets Svar.

Da E. D. R. i Paasken holdt Landsstævne i Fredericia, blev der fra mange af vore Medlemmer udtalt Ønsker om Ændringer i Licensbestemmelserne. Disse Ønsker blev af Bestyrelsen straks videresendt til Generaldirektoratet, og nu foreligger Svaret, som bringes andet Steds i Bladet.

En Del af vore Ønsker er opfyldt, og vi har Grund til at være Generaldirektoratet taknemmelig for den Imødekommenhed, der er vist os. Det vigtigste af det, vi har opnaaet er ubetinget, at Licens kan erhverves, selv om Mor sefærdigheden kun Ligger paa 40 Bogstaver pr. Minut. Ganske vist bliver kun 3,5 MC Baandet aabnet

— ja, kun den nederste Halvdel deraf — men der er dog Adgang til at sende og under lovlige Forhold. Paa 3,5 MC kan opnaas fortrinlige Resultater, og naar først Senderen er kommet i Brug, vil Morsehastigheden hurtigt komme op paa de 60 Bogstaver, saa Adgangen til de øvrige Amatørbaand bliver aabnet.

Utvivlsomt vil denne udmærkede Tilføjelse til Licensbestemmelserne bevirke, at Antallet af ulicenserede Amatører reduceres til et Minimum. Unge Mennesker, som f. Eks. paa Grund af Studier ikke kan faa saa megen Tid til Morseøvelser og ældre Folk, der arfaringsmæssigt har svært ved at naa de 60 Bogstaver, har nu faaet den Chance, vi længe har undet dem.

Spørgsmaalet om Sending i Radiofonitiden er derimod stadig uløst for Flertallet af Amatørerne. Ganske vist har Generaldirektoratet gjort os en principiell Indrømmelse: Efter Ansøgning kan der faas Tilladelse til at sende Døgnet rundt, saafremt Radiofonien og andre Radiotjenester ikke forstyrres. I Praksis betyder det dog absolut intet, udover at de mange Amatører, der sender i Radiofonitiden — og simpelthen er nødt til det for at faa Mening i det hele — nu kan fortsætte uaaen at krænke Licensbestemmelserne. Det er naturligvis ogsaa noget værd, men om Grunden til Forbudet har ingen været i Tvivl, og det er vel ogsaa derfor, at afsides boende Amatører har sendt løs hele Døgnet rundt med god Samvittighed.

Men for vore mange Medlemmer i Byerne og andre tætbebyggede Steder er Situationen stadig lige fortvivlet Og det er deres Kaar, vi først og fremmest gerne skulde have Lettet. Det nytter ikke at skjule det: Vi har i den sidste Tid mærket en stadig stigende Bitterhed hos de danske Senderamatører. Og vi ved, at det ikke bliver mindre, naar vor absolut sidste Sendetid (bortset fra de sene Nattetimer) om kort Tid inddrages. Der er omsider kommet Bud efter Morgentimerne om Søndagen før Guds-

tjenestetransmissionen, og en længe næret Frygt har saaledes vist sig at være fuldt ud begrundet. En Række Oplysningsorganisationer har faaet Lov til at disponere over vore sidste kostbare Timer. Formodentlig er det kun maskeret Propaganda, disse Foreninger har at byde paa, men det forrykker ikke den sørgelige Kendsgerning, at 90 % af de danske Senderamatører mister deres sidste Sendetid. Katastrofen er nu ved at være fuldbragt. Formodentlig har de nævnte Foredrag slet ikke Interesse for Lytterne, men udfra tidligere Erfaringer er mange Amatører klar over, at BCL vil benytte sig af deres Ret til at kræve Senderen standset, selv om de slet ikke har Brug derfor.

Under de nuværende Forhold kan det ikke overraske, at Amatørerne siger: Vi betaler 20 Kr. om Aaret. For det Beløb modtager vi et Ark Papir med en hel Del Forbud og Bestemmelser — men Ingen Sendetilladelse. Vi har den lidt tvivlsomme Fornøjelse at bo i et Land, der forholdsvis har flere Lyttere end nogen anden Nation. og Senderamatørerne er derfor et meget lille Mindretal. Men har et Mindretal ikke ogsaa Ret til at eksistere ?

Egentlig har vi ingen Grund til at tro, at Generaldirektoratet har noget imod Amatørerne, og der er da heller ingen Tvivl om, at alle Vanskeligheder stammer fra Radioraadet. Vi finder det i sin Orden, at Amatørerne indstiller Sendingen i de vigtigste Radiofonitimer om Aftenen, hvis de forstyrrer BCL. Ogsaa vi anerkender fuldtud Statsradiofoniens store kulturelle Arbejde, men vi har svært ved at finde det absolut nødvendigt, at Lytterne skal have Højtaleren i Gang fra tidlig Morgen til sen Nat. Mange af Statsradiofoniens Transmissioner — f. Eks. den letbenede Restaurationsmusik om Middagen og Negermusikken efter Kl. 23 — fortjener ikke Beskyttelse i saa høj Grad som Tilfældet er nu.

Den bedste Løsning af Problemerne vilde dog være den, der skyldes tekniske Tremskridt, og ikke mindst blandt Amatørerne vil denne Vej føles umiddelbart tiltalende. I meget faa Tilfælde kan BCL-Forstyrrelser siges at skyldes en lav teknisk Standard paa Amatørstationerne. Erfaringen viser, at det praktisk talt kun er simple Detektoropstillinger — altsaa det, der i daglig Tale betegnes som gamle Hylekasser — der ikke kan holde Amatørstationerne ude. Paa den Konto er det, at Amatørerne flere Gange i Dagspressen har faaet Skyld for at sende paa Kalundborgs Bølge (!) Modtagere af nævnte Art optager tillige med stor Forkærlighed andre elektriske Forstyrrelser, som Amatørerne er vant til at faa Skylden for.

Amatørerne følger stadig med i den tekniske Udvikling. De mange styrede Sendere, der i Dag er i Brug hos danske Hams, er et godt Tegn herpaa. Hvis Bestem-

melserne blev ændret derhen, at kun Modtagere med HF-Forstærkning og deraf følgende rimelig Selektivitet havde Krav paa forstyrrelsesfri Modtagning, vilde vi være naaet meget nær til ideale Tilstande. Lytterne blev derved tvunget til at anskaffe tidssvarende Modtagere, som præsterer en ordentlig Gengivelse, Hysterplagen vil være forbi, og Amatørerne, som har historisk Ret til at eksistere, kunde faa taalelige Arbejdsvilkaar.

H.F.

Program for Generalforsamlingen

Søndag d. 25de Septbr. 1932 i København.

Mødested og -tid: Under Taarnet af Statsradiofonibygningen (Stærekassen), Kongens Nytorv, Kl 13 præcis.

Radiostudierne og de tekniske Anlæg i nævnte Bygning forevises og forklares, hvorefter Selskabet begiver sig til Selskabslokalerne „Ny Rosenborg,“ Vester Boulevard 5 (mellem Raadhuspladsen og jarmers Plads), hvor Generalforsamlingen sættes Kl. ca. 14,30. Lokalerne er til Raadighed Resten af Dagen, og der arrangeres Fællesspisning Kl. ca. 18 (der serveres Cabaret med varm Ret til Kr. 3,00 pro persona).

Dagsordenen, der iøvrigt vil være Medlemmerne bekendt fra vor Cirkulæreskrivelse, er følgende (se Lovenes § 7):

- 1) Formanden aflægger Beretning.
- 2) Kassereren fremlægger Regnskabet i revideret Stand.
- 3) Valg af Bestyrelse.
- 4) Valg af 2 Revisorer.
- 5) Eventuelt.

Det reviderede Regnskab findes andetsteds i Bladet. Med Hensyn til Bestyrelsen afgaar følgende Medlemmer: Steffensen (Formand), Wendelboe (Næstformand), Helmer Petersen (Sekretær og Redaktør), Hasselbalch (Kasserer) og Gerhard Hansen, alle ifølge Redegørelsen i Juli OZ, samt N. Nielsen (OZ3NN, Randers), der blev indvalgt som Suppleant efter Lovenes § 6 og derfor automatisk afgaar nu. D'Herrer Wendelboe og Helmer Petersen ønsker ikke at modtage Genvalg, hvorimod de øvrige Herrer er villige dertil. Bestyrelsen foreslaar nyvalgt Herr. Knud Bjarnø (OZ7KB) med specielt Henblik paa Kassererposten. Bestyrelsens Forslag til ny Bestyrelse bliver herefter følgende: A. Flensborg, H. Fogedgaard, Gerh. Hansen, S. H. Hasselbalch, N. Nielsen, K. Bjarnø og J. Steffensen.

Til Revisorer foreslaar Bestyrelsen Herr P. Thorning Jepsen (genvalgt) og Herr. Ing., cand. polyt. H. Rafn (E. D. R.s tidligere Kasserer); begge d'Herrer er villige til at modtage Valg.

Til Dirigent foreslaar Bestyrelsen endelig Herr. Sømimester Wendelboe.

Vi opfordrer Medlemmerne til at møde talstærkt op, eventuelt med Fuldmagter, saaledes at det vedtagne virkelig kan blive Udtryk for Flertallets Ønsker.

Vel mødt i København den 25de!

Bestyrelsen.

Begynderen spørger — I.

Paa Møder og Stævner har der gentagne Gange været udtalt Ønsker om at faa specielle Begynderartikler i „OZ“. Vi bringer derfor nu den første af en længere Serie, hvor vore nye Læsere vil faa en meget populær Forklaring paa alle Forhold indenfor Kortbølgeverdenen.

Hvad betyder en „Selvsvinger“, MO-PA og CO-FD-PA?

Paa samme Maade, som man kan skelne mellem primitive og mere fuldkomne Modtager, findes der saavel enkle som komplicerede Sendere. De fleste Begyndere foretrækker at starte med selvsvingende Sender med eet Rør - eventuelt to i Push-Pull Kobling. Saadanne Opstillinger er nemme at betjene og billige at bygge. De højfrekvente Svingninger, som Røret (eller Rørene) frembringer, overføres derpaa til Antennen ad induktiv eller kapacitiv Vej og udstraales i Rummet. De almindeligst benyttede Diagrammer er Hartley og T. P. T. G (tune plate, tune grid), og de har hver deres Tilhængere, uden det er muligt at paavise, hvilket der er bedst. Dog synes T. P. T. G. at have en Fordel ved Telefoni, idet den er lettere at modulere. At en Sender er selvsvingende vil altsaa sige, at den højfrekvente Energi, der frembringes, gennem Antennen udstraales direkte i Rummet uden at blive „styret“ eller paa anden Maade paavirket — naturligvis bortset fra Afstemningen til den rette Bølge (Frekvens).

En Skavank ved selvsvingende Sendere er, at Bølgen meget nemt bliver ustabil (unsteady), f. Eks. hvis Antennen svinger i Stormvejr, eller Afstemningsspolen vibrerer. Desuden er saadanne Sendere ofte tilbøjelige til at fylde for meget i Bølgebaandet, ved Telefoni. Og ved Telegrafi kan der af forskellige Aarsager opstaa „Chirp“, d. v. s. at Telegraftegnene stadig varierer i Tonehøjde, saa de er vanskelige at aflæse. Hvis Pladestrømmen er ensrettet Vekselstrøm, er det nødvendigt at faa den udglattet godt, saa Signalerne kan faa en god Tone. Og raa Vekselstrøm paa Glødetraaden maa forventes at ville ødelægge Signalernes Kvalitet saadan, at man ikke kan være bekendt at vise sig i Æteren. Selvfølgelig vil ingen dansk Amatør finde paa at bruge raa Vekselstrøm paa Pladen. Det taales ikke i 1932.

Før eller senere ønsker enhver Amatør at modernisere sin Sender. Den skal „styres“. Her skelnes mellem Rørstyring og Krystalstyring. I begge Tilfælde frembringes der højfrekvente Svingninger i et mindre Rør — den saakaldte Oscillator. Skal Senderen krystalstyres, indsættes en Kvartsplade (anbragt mellem to Metalplader) i Gitterkredsen. Herved overtager Kvartspladen (Krystallet) Styringen, idet dens Tykkelse er bestemmende for Bølgelængden, som herved bliver absolut konstant. Det er den saakaldte piezoelektriske Effekt, der har fundet en smuk Anvendelse her. Denne særlige Afdeling i de styrede Sendere, hvor de første svage højfrekvente Svingninger frembringes, kaldes i rørstyrede Sendere for Master Oscillatoren (MO) og i krystalstyrede for Crystal Oscillator (CO). I et eller

Parallelfeed eller Series = feed?

Et Par Bemærkninger til OZ7VP.

flere efterfølgende Trin bliver de frembragte Svingninger saa forstærket op, inden de tilføres Antennen og udstraales. Et saadant Forstærkertrin, som altsaa i Virkeligheden er en meget stor Højfrekvensforstærker, kaldes paa engelsk en Power Amplifier (PA). Herved fremkommer Betegnelsen MO-PA og CO-PA for henholdsvis rørstyrede og krystalstyrede Sendere. For at forhindre Selvsvingning i PA-Trinet, maa Senderen stabiliseres med en Neutrodyndkondensator, og i Tilfælde, hvor flere Trin følger efter hinanden

— nemlig naar man ønsker endnu større Output — vil Afskærmning i Regelen være nødvendig. Det er af Betydning at faa Oscillatoren til at afgive saa stor højfrekvent Energi som muligt, da der saa bliver saa meget mere for PA-Trinet at forstærke af. Med andre Ord: Større Output. Der er dog Grænser for, hvor stor Energi, man maa presse ud af Oscillatoren. Belastes den med mere end 10-15 Watts, risikerer man, at Krystallet svinger saa kraftigt, at det springer.

Amatørerne arbejder som bekendt paa flere forskellige Bølgeomraader. Mens det er en forholdsvis nem Sag at skifte Bølgelængde med en MO-PA, er det mere besværligt med en CO PA Opstilling. Den nemmeste Maade er at anskaffe et nyt Krystal, hvis man f. Eks. ønsker at skifte fra 80 til 40 Meter. Men skal der sendes paa endnu lavere Bølger, f. Eks. 20 og 10 Meter er denne Vej ikke farbar. Kvartskrystaller, der passer hertil, vii være saa umaadelig tynde, at de bliver ubrugelige i Praksis. I den sidste Tid er dog fremkommet de saakaldte Turmalin Krystaller, som kan bruges helt ned til de ultrakorte Bølger, men de er endnu saa dyre, at Gennemsnitsamatøren maa se bort fra dem.

En Amatør, som f. Eks. har et 80 Meter Krystal og ønsker at bruge Krystalstyring paa 20 Meter, har kun den Udvej at anvende. Frekvensfordobling. At Bølgelængden halveres og Frekvensen fordobles betyder som bekendt det samme. I et særligt Trin, der tilføjes Senderen efter Oscillatoren, sker Frekvensfordoblingen. Princippet herfor vil det føre for vidt at behandle i denne Artikel. Fordoblingstrinet betegnes som FD (Frequency Doubler), og det efterfølges i Reglen af et PA-Trin. En Sender, der betegnes som CO-FD-FD-PA, bestaar altsaa af Oscillator, 2 Fordoblingstrin og en Kraftforstærker. Hvis Krystallet er beregnet til 80 Meter, vil Senderen i dette Tilfælde komme til at arbejde paa 20 Meter, idet Frekvensen er fordoblet (Bølgelængden halveret) to Gange. Ønsker man at arbejde paa 40 Meter, udskydes blot det ene FD Trin.

Fordelen ved styrede Sendere er, at Signalerne altid bliver af fin Kvalitet. Som bekendt er det en Fryd for Øret at aflæse Telegrafi fra en krystalstyret Sender, og Chirp eksisterer ikke, selv om der bruges et meget stort Nøglefilter. Ved Telefoni sikrer man sig en fin Kvalitet, og Frekvensmodulation undgaas. Bølgen holdes absolut konstant. og man kan derfor godt røre ved Antennen eller afstemme PA-Trinet, mens man sender. Det eneste, man risikerer, er, at Signalstyrken ændres. En Fordel ved krystalstyrede Sendere er ogsaa, at man kan bruge raa Vekselsstrøm paa Glødetraaden, spare lidt paa Filteret i Pladespændingen og dog faa en fin Tone. Det vil saaledes forstaas, af Amatører der har Krystalstyring, er fuldt paa Højde med Teknikens Udvikling og i saa Henseende forud for adskillige kommercielle Sendere.

Faradius.

Selv om jeg ikke har noget at indvende imod Konklusionerne i OZ7VP's Indlæg i August „OZ“, finder jeg, at de givne Begrundelser gennemgaaende er daarligt funderede og tillader mig derfor at anføre følgende:

Hvis Anodedrosselspolen ved parallel-feed ikke er fuldkommen galt konstrueret, vil der praktisk talt ikke kræves mere Tilbagekobling end ved series-feed. Shuntvirkningen fra Drosselspolens Selvkapacitet vii ligeledes være uden Betydning, og Virkningsgraden vil derfor ogsaa være den samme i begge Tilfælde For at undgaa H. F. i Anodespændingskilden kan man anbringe en lille Glimmerkondensator (3000 cm f. Eks.) fra Drosselspolens „kolde“ Ende til Rørets Glødetraad. Den ubetydelige Smule H. F. der maatte slippe igennem Drosselspolens Selvkapacitet, vil da blive ledet udenom Anodespændingskilden.

Anodestopkondensatoren kan aldrig blive udsat for den fulde Vekselspænding over Svingningskredsen. Principielt set er det ganske ligegyldigt, om den sidder mellem Anode og Svingningskreds eller imellem Glødetraad og Svingningskreds, men i sidstnævnte Tilfælde gøres den i Reglen stor for tillige at tjene som Filterkondensator, hvorfor H. F.-Spændingerne over den bliver mindre, da det er *Strømmen* fra Rør til Svingningskreds, der er givet, og den er nogenlunde uafhængig af Stopkondensatorens Størrelse. Denne Strøm er naturligvis ganske ens paa begge Sider af Svingningskredsen.

OZ2Q.

E. D. R.s Morsekursus

sendes hver Søndag fra Kl. 9,00 — 9,55 DNT over OZ7T. Begyndelseshastigheden er omkring 20 Bogstaver pr. Minut, og efterhaanden stiger Farten til 60. DR-Amatører og andre, som aspirerer til at faa egen Sender, kan vi varmt anbefale at lytte konstant efter dette Kursus. Det vil dog være klogt at supplere disse Øvelser med regelmæssig Aflytning af kommercielle Sendere og Amatørstationer, saa Licens kan opnaas indenfor et rimeligt Tidsrum. Rapporter og eventuelle Ønsker vedrørende Kursusets Form kan sendes til E. D. R. eller direkte til OZ7T.

Planerne for Vintersæsonen.

Bestyrelsen vil i Vinterens Løb søge arrangeret Besøg paa Københavns Radiofonistation samt paa Post- og Telegrafvæsenets Modtagerstation i Lyngby, og der paatænkes bl. a. afholdt Foredrags- og Diskussionsaftener om 10 m Baandet samt om Senderens og Modtagerens Virkemaade. Desuden vil man forsøge at formaa vor Protektor, Prof. P. O. Pedersen, til at holde et Foredrag for os. Iøvrigt er Sæsonplanerne ikke fuldt udarbejdet endnu.

Lempelser i Licensbestemmelserne.

Nedenstaaende offentliggør vi Korrespondancen, som er ført mellem E. D. R. og Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet. Iøvrigt henviser vi til de redaktionelle Kommentarer.

*Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet,
Centralpostbygningen, V.*

Foranlediget af forskellige derom fremsatte Ønsker paa vort Landsstævne i Fredericia 1. og 2. Paaskedag iaar tillader vi os at foreslaa følgende til behagelig Overvejelse.

1. Den aarlige Afgift for en Sendelicens nedsættes fra 20 til 10 Kr. ved **F o r n y e l s e**.

Dette Ønske begrundedes med, at den væsentlige Del af det ærede Generaldirektorats Arbejde med Senderamatørerne ligger ved den første Indtegning, hvor altsaa 20 Kr.s Afgiften foreslaas bibeholdt.

2. Der oprettes en særlig „Begynderlicens“, for hvilken følgende Begrænsninger indføres:

- a) Maksimaleffekt 5 Watt,
- b) kun 3500kHz Frekvensbaandet maa anvendes.
- c) Telegraferingsfærdighed 40 Tegn pr. Minut,
- d) Tilladelsen gives kun for eet Aar; ved Fornyelse skal den normale Licens med Hastighed 60 Tegn pr. Minut erholdes.

Vi tillader os at mene, at ikke faa af de for Tiden ulicenserede Senderamatører vil gaa over i de licenseredes Rækker, saafremt en Bestemmelse i Smag med ovenstaaende blev gennemført. I nogle Lande, deriblandt Sverige, forlanges overhovedet ikke større Fart af Senderamatørerne end 40 Tegn pr. Minut.

Under Henviisning til Foreningens Skrivelse af ^{2/7} 1929 samt det ærede Generaldirektorats Svar af ^{29/1} 1930 Journal Nr. T 5116/29 skal vi tillige tillade os at foreslaa følgende:

3. Der kan efter særlig Ansøgning gives Tilladelse til at benytte Senderen Døgnet rundt, saafremt følgende Betingelser er opfyldte:
 - a) Der fremlægges Attester fra de tre nærmeste Radiofilyttere paa, at Ansøgerens Station ikke forstyrrer paa de danske Radiofonisenderes Bølgelængder (Skamlebæk Kortbølgesender naturligvis undtaget, den aflyttes jo alligevel ikke her i Landet).
 - b) Ansøgeren forpligter sig til kun at udføre Forsøg med nye Nøglemetoder uden for Radiofonitiden, samt ved Samarbejde med een af ovennævnte Lyttere at sikre sig, at en nyindført Nøglemetode heller ikke giver Anledning til Forstyrrelser, førend Senderen atter benyttes i Radiofonitiden.
 - c. De ovennævnte Lyttere forpligter sig paa den anden Side til i Tilfælde af Forstyrrelser, der eventuelt kan formodes at stamme fra Ansøgerens Station, først at henvende sig til Ansøgeren herom.

b) er foranlediget ved, at Praksis har vist, at det langt overvejende Antal Forstyrrelser fra Kortbølgetelegrafisendere skyldes Nøgleklik. For Udsendelse af Telefoni i Radiofonitiden maatte der formodentlig stilles strengere Krav, da Forstyrrelser her er vanskelige at undgaa. a) og c) kunde eventuelt kombineres paa en særlig Blanket.

Vi anser Punkt 3) for at være af overordentlig Vigtighed. Den raadende Anskuelse blandt Senderamatører er: „Vi betaler 20 Kr., og saa har vi ikke Lov til at bruge Senderen“. Selv en overfladisk Betragtning af Radiofoniprogrammerne viser, at Folk med fast dagligt Arbejde kun har Natten, ikke engang Søndagen, at benytte Senderen i efter den nuværende Bestemmelse, hvor at Sending i hele Radiofonitiden er forbudt. Denne Bestemmelse er Hovedaarsagen til det uforholdsmæssigt store Antal ulicenserede Sendere, der findes her i Landet. At disse Amatørers livlige Virksomhed i Radiofonitiden trods alt kun foranlediger ganske faa Klager, synes os et udmærket Bevis for, at det er teknisk muligt at betjene en Amatørsender uden at forstyrre nærboende Radiofilyttere.

Hvis en. Bestemmelse i Retning af vort Forslag 3. blev indført, vilde Antallet af Klager skrumpe yderligere ind, og Begrebet **u l i c e n s e r e d e S e n d e r a m a t ø r e r** vilde forsvinde, hvilket absolut vilde være i alle Parters Interesse.

Vi skal sluttelig tillade os at anføre, at os bekendt har man ikke i noget andet Land, hvor Amatørsending i det hele taget er tilladt, konsekvent forbudt al Sending i hele Radiofonitiden.

Vi haaber, at det ærede Generaldirektorat trods den nærførestaaende Madrid-Konference vil tage ovenstaaende under Overvejelse allerede nu.

Vi imødeser med Interesse det ærede Generaldirektorats Svar og er, om dette maatte ønskes, naar som helst til Tjeneste med en mundtlig Forhandling.

Med Højagtelse

(Experimenterende danske Radioamatører.

*J. Steffensen,
Formand.*

Vilkaar for Tilladelse til Oprettelse

^{20/8}-32.

af private Radio-Sendestationer.

Foreningens Skrivelse af ^{18/4} 1932.

I Anledning af de i ovennævnte Skrivelse fremsatte Forslag til Ændringer i de gældende Bestemmelser vedrørende Oprettelse og Drift af private Radio-Sendestationer skal man herved meddele, at man kan imødekomme Foreningen paa følgende Punkter:

Ad 2) Telegraferingsfærdighed.

Der vil indtil videre blive udstedt Sendetilladelse, saafremt Ansøgeren præsterer Bevis for at kunne telegrafere med Morsenøgle og modtage efter Hørelsen med en Hastighed af 40 Tegn (8 Ord) i Minuttet, men Tilladelsen gælder i saa Tilfælde kun for Benyttelsen af Bølgeområdet 3550 — 3600 kc/s (84,50 -- 83,33 m).

Naar den paagældende Amatør eventuelt senere fremsender Bevis for at kunne sende og modtage med en Hastighed af 60 Tegn (12 Ord) i Minuttet, udvides Tilladelsen

til at omfatte samtlige Bølgeomraader, som Generaldirektoratet har stillet til Disposition for de private Radio-Sendestationer.

Ad 3) Tilladelse til at sende Døgnet rundt.

Der vil efter Ansøgning i hvert enkelt Tilfælde kunne gives Tilladelse til at foretage Udsendelser Døgnet rundt paa Betingelse af, at den paagældende Station under ingen Omstændigheder giver Anledning til Forstyrrelser af bestaaende Radiotjenester, herunder Radiofonien.

I Tilfælde af at der f. Eks. gennem Radoraadet indløber Klage over, at en privat Radio-Sendestation, hvis Indehaver har en saadan Tilladelse, forstyrrer Radiofoniaflytningen, vil denne Tilladelse uvægerlig blive tilbagekaldt.

Med Hensyn til Spørgsmaal om Nedsættelse af Afgiften for Sendetilladelse (ad 1) mener man derimod ikke at kunne imødekomme Foreningen.

p. a. v.
Kay Christiansen.

En praktisk Nøglemetode.

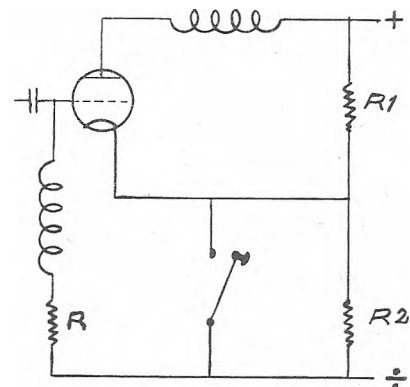
Af M. Gross „CQ“

At nøgle i Gitterkredsen har den principielle Forde] fremfor Nøgling i Pladekredsen, at Nøglen kun faar meget svage Strømme at afbryde. Derved bliver Fjernelsen af de frygtede Nøgleklik ogsaa betydelig nemmere at foretage. Den sædvanlige Gitterkredsnøgling fordrer for det meste et særligt Batteri med temmelig høj Spænding. Dettets Opgave er at give Gitteret en tilstrækkelig stor negativ Forspænding, naar Nøglen er aaben, saa man sikrer sig, at Senderen gaar ud af Sving. Ved den her beskrevne Nøglemetode kan Batteriet paa en meget nem og elegant Maade gøres unødvendig. Denne Maade at nøgle paa bliver hyppig anvendt af amerikanske Amatører og ogsaa paa kommercielle Stationer, men synes at være temmelig ubekendt her i Landet. Den er meget enkel og lige godt egnet til Sendere af enhver Størrelse.

Virkemaaden fremgaar af Diagrammet: Pladespændingen er f. Eks. 500 Volt, Modstand R_1 . 40,000 Ohm og R_2 10,000 Ohm. I Forbindelse med Gitteret er anbragt den sædvanlige Gittermodstand R , som naturligvis ogsaa kan erstattes af et Gitterbatteri. Naar Nøglen er aaben, er begge Modstande indskudt i Serie over Pladespændingen, saa der opstaar et Spændingsfald paa 400 Volt over R_1 og 100 Volt over R_2 . Da Rørets Glødetraad er forbundet med begge Modstandenes Forbindelsespunkt, faar dette en negativ Gitterforspænding paa 100 Volt og en Pladespænding paa 400 Volt. Pladestrømmen er Nul, naar Spærre-gitterspændingen har en Værdi, der mindst er lig med den Procentdel af Pladespændingen, som „Gennemgrebet“ angiver. Hvis der anvendes Batteri til at frembringe den normale Gitterforspænding, kan Værdien af R_2 naturligvis

ændres til at give et tilsvarende mindre Spændingsfald. Naar nu Nøglen trykkes ned, bliver R_2 kortslettet, herved lægges den fulde Pladespænding over R_1 og dermed mellem Plade og Glødetraad, hvorefter Røret svinger normalt.

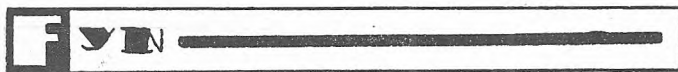
Med andre Ord: Vi ta'r altsaa 100 Volt bort af Pladespændingen og lægger dem som Spærrespænding paa Gitteret. Dette bevirker, at Røret straks gaar ud af Sving.

De angivne Værdier for Modstandene behøver ikke absolut at overholdes. I Praksis vil man vælge dem betydelig højere for at begrænse Strømmen gennem dem saa meget som muligt. Normale Højohmsmodstande er udmærket anvendelige. At faa Gitteret til at spærre er jo en nem Sag, da der kun fordres en tilstrækkelig høj Spænding. R_1 kan passende vælges paa ca. 0,5 Megohm, og i Stedet for R_2 kan indsættes en variabel Højohmsmodstand, der indstilles saaledes, at Pladestrømmen lige bliver Nul, naar Nøglen er aaben. Vil man nøgle i Udgangstrinet i en styret Sender, er det mest praktisk at lægge Modstandene over den lave Spænding, der tilføres Oscillatoren, da man saa kan klare sig med mindre Modstandsværdier.

Ved denne Nøglemetode er Fjernelse af Nøgleklik mulig paa fuldkommen Maade ved Anvendelse af de sædvanlige Midler. I Ledningen mellem de to Modstandes Forbindelsespunkt og Glødetraaden indskydes en Lavfrekvensdrossel, som maa være afpasset efter den normale Pladestrøm, og over Nøglen lægges en Kondensator og Modstand.

TRAFFIC NOTES.

Siden sidst.

I Begyndelsen af August ophørte de lyse Nætter. Dette synes dog endnu ikke i særlig Grad at præge Forholdene paa de korte Bølger.

Egentlig gælder det meste af det, der observeredes i Juli Maaned, ogsaa for August. 14 MC er stadig det mest overraskende Bølgebaand. Den ene Dag høres kun Europa

— selv de nærmeste Lande — mens den næste byder udelukkende paa DX. Det mest almindelige er dog stadigvæk, at nære og fjerne Stationer høres samtidig mellem hinanden. Hvad er Grunden til, at 14 MC har mistet sin Egenskab som specielt DX-Baand?

Paa 7 MC høres stadig en Del DX, og som det fremgaar af en Traffic Note fra OZ7PG, staar 3,5 MC heller ikke tilbage paa dette Omraade. Men ellers udviser disse to Bølgebaand stadig ret ringe Svingninger.

OZ1W ligger stadig under Ombygning. Han har nu faaet en Stilling i Odense og skifter derfor QRA fra d. 15. ds.

OZ2E har som den første OZ-Ham haft QSO med OZ2Z i Grønland. Det skete paa 7 MC den 16. August Kl. 23,45 GMT. OZ2Z gik gennem med R5/7.W5 og T4 paa O0V-I, og han laa lidt udenfor Baandet (omkring 43 m). OZ2E, som havde 30 Watts paa sin CO-FD-PA og brugte Fuchs-Antenne (39 m lang og 14 m høj), blev rapporteret R5, W4-5 og T9. QSOen varede knap 1½ Time, hvorefter Signalerne fadede ud.

OZ2P arbejder daglig paa 7 MC. Input har hidtil været 10-15 Watts, men er nu forhøjet til 60-70 Watts.

OZ5G har fornylig flyttet Stationen. Samtidig har han faaet opstillet et Par kolossalt høje Antennemaster, som kommer til at bære en Zepp-Antenne.

OZ5X er meget aktiv og laver en Mængde fb DX-QSOer. Han mangler nu kun ZL eller VK for at have wkd all continents.

OZ7DV er ret aktiv med Fone paa 3,5 MC. Der opnaas gode Rapporter baade paa QRK og Modulation.

OZ7DVYL er jævnlig CW-Operator hos OZ7DV. Morsen og Resultaterne er fb.

OZ7K er, for ikke helt at glemme Short-Wave, nu og da Operator paa de forskellige Odense Stationer.

OZ7U arbejder hver Aften paa 7 MC med MO-PA. Input er 8 Watts, og Tonen er konstant T9,CC, fb. Bedste DX til Dato er W8.

OZ8J er stadig meget aktiv paa 7 MC med sin Push Pull Hartley. Input er nu forhøjet til 20 Watts.

OZ-DR081 træner ihærdigt med Morse og vil i Løbet af kort Tid kunne faa Licens.

OZ7PG fik en Tid daarlige Rapporter, men efter at have faaet fjernet et halvt kg Spindelvæv fra Antennen slog det om i saa høj Grad, at det endda har givet Genlyd i Dagspressen og Radioavisen. Søndag den 28. August fik 7PG QSO med XQWE (Lauge Koch) paa 3,5 MC. (Desværre er Tidspunktet ikke blevet os opgivet). Med sine 10,4 Watts blev 7PG rapporteret R3-4 og QSA4. Lauge Koch meddelte, at de lige var fløjet fra Island til Grønland. Det maa saaledes have været Flyvemaskinen, 7PG har haft QSO med. Dens Signaler var R4 og QSA 4. QRH var lidt over Amatørbaandet. Ogsaa AU har 7PG haft paa 3,5 MC, der saaledes afslører sig som et udmærket DX-Baand.

OZ7F.

LICENSEREDE STATIONER

OZ4H — Herr Paul Heinemann, Vanløse Allé 138, Vanløse.

OZ9U — Herr Walter Olsen, Thurøvej 12, København F.

INDREGISTREREDE MODTAGERSTATIONER

OZ-DR100 — Paul Andresen, Saltværket, Kerteminde.

QSL-Centralen.

Til følgende Amatører, som *ingen* Kuverter har liggende, er der Kort i et Antal fra 10 og opefter: OZ1B, 1CC, 1K, 1Q, 2O, 2U, 2VH, 2W, 3NN, 4X, 5A, 5H, 7BL, 7EH, 7GL, 7HL, 7HS, 7VE, 7VP og 9BP.

QSL-Centralen modtager stadig Kort til ukendte Kalde-signaler, men da en Del af Kaldesignalerne gaar igen Gang paa Gang, kan det ikke i alle Tilfælde dreje sig om Fejlhøringer. Der ligger Kort til følgende ukendte Kalde-signaler i et Antal fra 2 og opefter: OZ1R, 2D, 2RS, 3XX, 5N, 5O, 7G, 7GA, 7H, 7HF og 7J. Hvis Ejerne ikke melder sig i Løbet af en Maaned, vil Kortene blive returneret. QSL-Centralen kunde spares for mange Bryderier, hvis de sendende Amatører vilde holde den underrettet om de Kaldesignaler, der er i Brug. Alt for mange Amatører undlader ogsaa at sende frankerede Kuverter, saa deres Kort ligger og fylder op i maanedsviis.

Endelig erindres Amatørerne om, at lukkede Konvolutter ikke maa veje mere end 50 g, naar der kun er 15 Øre paa i Porto. Indtil 250 g er Portoen 25 Øre. QSL-Centralen har maattet betale Strafporto nogle Gange. Vi maa fralægge os ethvert Ansvar for Kort, der eventuelt bortkommer under Forsendelsen i de Tilfælde, hvor de ønskes sendt som Tryksager. Brug kun store Kuverter, da mange Kort ellers maa lægges sammen for at faa Plads. Der vil i Almindelighed blive sendt Kort, naar der er kommet saa mange, som den medsendte Porto passer til. Har Amatørerne særlige Ønsker om at faa Kort tilsendt med bestemte Mellemlum eller et vist Antal af Gangen, bedes dette skrevet indvendigt i Kuverterne.

ogsaa opnaas DX-Resultater i 1932. „QST“ meddeler, at der i den første Halvdel af dette Aar er udstedt 69 WAC-Certifikater, saa helt daarligt kan det ikke være.

Vi ved alle, at vore tyske Kolleger har fortvivlede Forhold at arbejde under, fordi Myndighederne dernede viser en utrolig Snæversynethed. Senderlicens udstedes i Almindelighed ikke til Enkeltpersoner, men kun til Skoler og Klubber. Nu er der kommet Cirkulære om, at Bølgemaajere ikke maa anvendes, uden man løser specielt Licens dertil. Formodentlig gælder det kun i Tilfælde, hvor der anvendes Rør i Bølgemaaleren. Tænk om der skulde „smutte“ lidt højfrekvent Energi ud i Æteren! De stakels Tyskere!

Under Overskriften „Den kongelige Flaades traadløse Hjelpe-Reserve“ bringer August Numeret af „T&R Bulletin“ Meddelelse om, at de engelske Amatører nu kan assistere Militæret. (His Majesty's forces). Herhjemme har vi vist egentlig noget lignende, kaldet „Radiokorpset“. De fleste af os ved ikke andet om dette Korps, end det har beslaglagt alle Kaldesignaler fra OZ6A-6Z. Kan nogen af vore Læsere give Oplysninger herom?

En Del Amatører i Udlandet - især engelske - har en Anelse om, at Jordskælv har Indflydelse paa de korte Bølgers Udbredelse. De mener at have konstateret meget pludselige og voldsomme Variationer i Signalstyrken, samtidig med, at et Jordskælv indtræffer, og derfor offentliggøres hver Maaned en Liste i „T&R Bulletin“ over stedfundne Jordskælv. Hvad siger danske Amatører til det?

JrøJUR M/BRM

DNINGER

Som bekendt har der været meget livligt paa 20 m i Sommer. Samtidig er der ogsaa blevet Liv paa 10 m, og en Mængde europæiske Amatører arbejder her med godt Resultat. D. A. S. D.s „Mitteilungsblatt“ fortæller bl. a., at HAF4D i Juni Maaned har haft 29 QSO's med 9 europæiske og 1 ægyptisk Amatør paa 10 m. Med et Input paa 40 Watts blev QRK kun 3 Gange meldt under R4. Hvornaar vil danske Hams være med i det interessante Arbejde paa disse høje Frekvenser?

De fleste af vore „ældre“ Amatører holder paa, at DX-Forholdene var langt bedre for 3—4 Aar tilbage, og der er sikkert en hel Del om det. Imidlertid kan der

I Afskedens Stund —

Det var meget pludseligt, vor mangeaarige Sekretær og Redaktør maatte forlade os. Men Overgang til anden Stilling og deraf følgende Reduktion af Fritiden gjorde det nødvendigt.

Helmer Petersen har været E. D. R. en god Mand. Hans Evner og Egenskaber gjorde ham selskrevet til den Plads, han i saa lang Tid indtog i vor Forening. Under hans Redaktion har vi hver Maaned ventet „OZ“ i Spænding, og som Sekretær forstod han at give Brevene fra E. D. R. den rette Form. Der var altid en særlig Aand over hans Virke, som følte umiddelbart tiltalende, og den vil være vanskelig at erstatte.

Helmer Petersen holdt meget af E. D. R. Det ved vi, der i saa lang Tid har haft et intimt og frugtbringende Samarbejde med ham. Var der stundom et lille Brist i den Præcision, hvormed enkelte Ting blev udført, saa skyldtes det manglende Tid — aldrig manglende Interesse.

Ogsaa Frk. Inger Lorentzen — Helmer Petersens Forlovede — bør nævnes i Dag. I lang Tid har Frk. Lorentzen passet QSL-Centralen og paa anden Maade gjort et stort Arbejde indenfor E. D. R. Det er vemodigt at skulle tage Afsked med dem netop nu, hvor E. D. R. har bestaaet i 5 Aar og sikkert har en god Fremtid for sig.

Navnene Helmer Petersen og Frk. Lorentzen vil altid forblive tilknyttet en meget betydningsfuld Del af E. D. R.s Historie. Vi andre forsøger nu at tage fat, hvor I maatte slippe. Tak for Samarbejdet og Tak for alt, hvad I udrettede i Aarene, der gik.

Helmer Fogedgaard.

Saldoregnskab for Regnskabsaaret 1931-32.

<i>Indtægter.</i>	Kr.
Kontingentindtægt.....	3593 00
Renter fra Postgirokonto	2 86
Saldo fra Salgskonto.....	310 38
Yderligere Overskud fra Salg af „Kortbølgeamatøren“	10 02
Underbalance at overføre til næste Aar.....	<u>546 91</u>
	<u>4463 17</u>
 <i>Udgifter.</i>	 Kr.
Underbalance fra forrige Aar.....	161 40
Gæld til R. P. F. pr. 1/7 1932.....	573 98
Samlet Udgift til Medlemsblade	2977 92
Porto.....	207 84
Kontorartikler.....	49 85
Repræsentationsudgifter	0 00
Udgift ved Møder.....	30 00
Udgifter ved Udstilling.....	136 05
Postboks.....	24 00
Forminskelse af Lager i Aarets Løb	256 95
Diverse.....	<u>45 18</u>
	4463 17

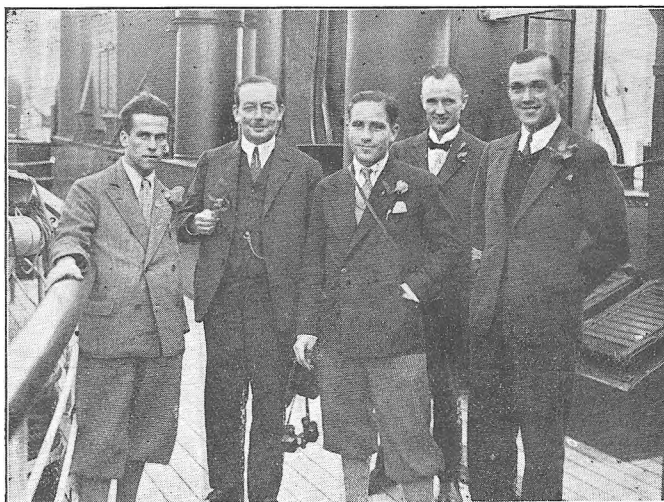
Husk Traffic Noter til „OZ“!

Kontingentopkrævningerne

for Oktober Kvartal blev udsendt omkring den 7. September. Ved en beklagelig Forglemmelse er det ikke blevet anført paa Kvitteringskuponen, at det virkelig drejer sig om Oktober Kvartals Kontingent. Skulde nogen af vore Medlemmer af den Grund have ladet Opkrævningen gaa retur, beder vi dem indbetale Kontingentet (Kr. 4,50) paa E. D. R.s Postgiro Konto Nr. 22116. Gør det hellere nu, mens De husker det, Det vil jo ærgre Dem, hvis „OZ“ ikke kommer til Dem den 15. Oktober.

OZ7GL's Afrejse til Island.

Lørdag den 6. August sendte den danske Stat sin anden Ekspedition, som skal deltage i Polaaret, afsted. Paa Kajen ved Dampskibet „Dronning Alexandrine“ træffer vi Ekspeditionens Medlemmer, som vi her bringer et Billede af, (fra venstre til højre) Dr. Zingg og Prof. Mercanton fra Schweits, Hr. Poul j. Jensen (OZ7GL) og yderst til højre Hr. La Cour, jun.

Alle Deltagerne var i straalende Humør, ikke mindst 7GL som stod i en Kreds af københavnske Amatører ivrigt diskuterende Sendetider, Forsøg etc.

Af københavnske Amatører, som var mødt for at sige 7GL Farvel, kan vi nævne OZ2F, OZ2WX, OZ7KB, m. fl.

7GL lovede at lytte godt efter de danske Hams og stoler iøvrigt paa sin kraftige 50 Watts Sender og fine DX-Modtager. Dampfløjten har allerede lydt 2 Gange, og Ekspeditionens Medlemmer er gaaet ombord - undtagen 7GL som er ved at tage Afsked med Slægt og Venner og - lige i sidste Øjeblik - før Landgangen er ved at blive taget væk - springer ombord. (Det var et flot Hop, OB!) Luften

svirrede pludselig med kraftige Raab - Dar - Dar - Dit Dar Dit-Dit-Dit Dar - Dar - Dar - Dar - Dit - Dit - Dit. Det var det sidste Farvel til vor fælles Ven 7QL.

Endnu en dansk Amatør var paa Vej til det høje Nord for at udføre et Arbejde, som uden Tvivl vil hævde Senderamatørernes Anseelse i vore Myndigheders Øjne.

Ekspeditionen skal som bekendt stationeres i 15 Maaneder paa islands højeste Bjergtop - Snæfellsjökul ca. 1500 Meter over Havet.

Vi henviser til den af Firmaet Christiansen og Bjarnø udsatte Præmie for danske Senderamatører og bringer her Sendetiderne som er sendt til OZ7KB pr. Telegram:

Lyt paa 20 Meter mellem 20 og 2 QMT.

P. J- J.

PICK-UP.

KORRESPONDANCE

Radiostationen i Thule (OZZ).

Jeg kunde tænke mig, at det kunde være af Interesse for alle Medlemmer af E. D. R. at høre lidt om Radiostationens Indretning her i Thule.

Som det vil være Dem bekendt, er jeg heroppe med en Ekspedition for at undersøge de magnetiske Forhold og foretage en Del Maalinger i Anledning af del internationale Polaraar.

Stationen bestaar af en Delco-Light Maskine, som yder 500 Watt ved 32 Volt, et Akkumulatorbatteri hertil paa 32 Volt og 81 Ampéretimer, en Kortbølgesender med 40 Watt Antenneenergi og Bølgeomraade fra 17-60 Meter, Desuden en Mellembølgesender med 18 Watt Antenneenergi til Telefoni, og Bølgeomraade fra 135-205 Meter.

Vi en vender en Kortbølgeomtager 1-V-1 uafstemt HF-Schnell med Pentode i Udgangen og en Langbølgeomtager 2-V-1 Neutrodun HF. Luftnettet har tre Antenner, nemlig en Dipol ialt 40 Meter lang med Feeder paa Midten for Kortbølgesenderen, en Ruseantenne paa 4 Traade á 12 Meter - 20 Meter 4-traadet Nedføring og til sidst en 50 Meter L-Antenne til Modtagerne.

Delco-Light Maskinen bestaar af en eencylindret Benzinmotor med en Dynamo koblet direkte paa Akslen. Naar

Stationen først er i Drift, er der Selvstarter paa Maskinen, idet Dynamoen bruges som Motor, indtil Benzinmotoren selv kommer i Gang og begynder at trække.

Til Akkumulatorbatteriet, der er leveret af Dansk Akkumulatorindustri, er kun at bemærke, at Pladerne hænger meget højt over Bunden, saa der kan samle sig meget Slam, før Pladerne kortsluttes.

Kortbølgesenderen er en MO-PA med en enkel Styrelampe og to Lamper i Push-Pull. Alle tre er TC 04/10.

Til Senderen hører desuden en Generator, der forandrer de 32 Volt Jævnstøm til 220 Volt Vekselstrøm, som inde i Senderen omtransformeres til de Spændinger, der skal bruges.

Mellembølgesenderen er en 100% moduleret Telefonisender med Heising-Modulation. Ogsaa til denne Sender hører der en Generator som beskrevet ovenfor. Om Modtagerne er der intet at bemærke, da de er som alle Modtagere i Almindelighed.

Da Stationen paa dette Tidspunkt endnu ikke er opstillet, kan Rækkevidden ikke opgives, men jeg haaber paa mange gode DX og ganske særlig med OZ. Skulde det vise sig meget svært at gennemføre en QSO, kender jeg den nøjagtige Retning mod København, og jeg vil da opstille en Retningsantenne, men forhaabentlig bliver det ikke nødvendigt. Mine særlige Lyttetider for OZ opgiver OZ7HL sikkert gerne.

Til Slut en Hilsen til alle Medlemmerne i E. D. R. fra Thule Radio, OZZ (old OZZZ).

Ole Winstedt.

Ovenstaaende Brev er dateret Thule den 18/7 1932. Som det fremgaar af Traffic Notes i dette Numer, har OZZE allerede haft QSO med OZZ paa 7 MC.

Red.

„R. C. C.“

Ragchewing Clubben afholder i Tiden fra 5.-13. Novbr. en Test for sine Medlemmer og Subskribenter. Testen kommer til at bestaa af en Meddelelse (Stationsbeskrivelse el. lign.) i kort Form, udsendt fra en Station. Konkurrencen kommer til at bestaa i at faa denne Meddelelse igennem saa mange Relay Stns. som muligt. Der skal benyttes klart Sprog, lige meget hvilket, og den skal adresseres til en af de nordiske N. R. M. S.

Alle Oplysninger angaaende „R. C. C.“ gives fra OZ1B, Herr Erik Lindahl, Snekkersten.

REDAKTIONELT

Det vil forhaabentlig glæde vore Læsere, at „OZ“ er paa 12 Sider denne Gang, men en absolut Betingelse for, at vi kan fortsætte med et saa stort Blad maa være, at Kontingenterne gaar godt ind nu til det forestaaende Kvartalsskifte. Vore Medlemmer kan udmærket gøre en hel De! for at faa endnu større Tilslutning til Foreningen, og Resultatet vil være, at vi hurtigt kan udvide „OZ“ yderligere. De sædvanlige Foreningsmeddelelser skal der jo være Plads til, men det er vort Maal, ogsaa at kunne bringe betydeligt mere teknisk Stof i Fremtiden.

Sølvskjoldene til Nordisk Test Vinderne SM6WL, LA2H, OH3NA og LA-M-038 er nu endelig afsendt. Vi takker Deltagerne, lykønsker Vinderne og beklager iøvrigt, at det trak saa længe ud med Afslutningen.

Fra vor skattede Medarbejder, Herr Tscherning Petersen, Aalborg, har vi modtaget en interessant Artikel om en klikfri Nøglemetode. Paa Grund af Pladsmangel maa vi desværre udskyde den til næste Numer.

Den nye Redaktion vil betragte det som en af sine vigtige Opgaver at faa „OZ“ til at udkomme præcist. Af den Grund gør vi opmærksom paa, at Redaktionen slutter den 5. hver Maaned. Diagrammer og Fotografier, hvoraf der skal laves Clicheer, maa være os i Hænde den 1. Iøvrigt vil Redaktionen til enhver Tid søge at fremskaffe Artikler om Emner, der har Læsernes særlige Interesse, naar blot man vil gøre sig den Ulejlighed at underrette os.

Vore Medlemmer bør bære E. D. R.s Emblem hver Dag. Det identificerer os og giver os mangan en god Lejlighed til at forklare udenforstaaende, hvad Amatørerne foretager sig. Det tør nok siges at være tiltrængt. Generalforsamlingsdagen, hvor der uden Tvivl kommer mange Provinsmedlemmer til Hovedstaden, er det særlig nyttigt, at alle har deres Emblem paa.

I Anledning af stadige Forespørgsler vedrørende vor lille populære Bog, „Kortbølgeamatøren“ maa vi meddele, at den forlængst er udsolgt. 3. Udgave er under Forberedelse og kan ventes i Løbet af en Maaned eller to.

Vi erindrer om, at de af vore Medlemmer, som ikke kan overvære Generalforsamlingen, alligevel kan komme til at gøre deres Indflydelse gældende. Fuldmagt overdrages til et andet Medlem blot ved at lade vedkommende faa Kontingentkvitteringen fra Juli Kvartal, og den skal medbringes til Generalforsamlingen.

Det er altid af Interesse for E. D. R. at vide, hvorledes Offentligheden bedømmer Kortbølgeamatørernes Virksomhed. Desuden er det af Betydning, at E. D. R. kan korrigere eventuelle forkerte Meddelelser, der fremkommer i Pressen. Derfor beder vi vore Medlemmer sende os Udclip af alle Artikler og Notitser, der fremkommer i Dagbladene om Senderamatørerne og E. D. R.

H. F.

For hvert

nyt Medlem

De skaffer

**forøges Muligheden for
at gøre „OZ“ større og bedre,**

Ansvarlig for dette Nummer: *Helmer Fogedgaard.*

Afleveret til Postvæsenet Onsdag den 14. September.

Trykt i Langelands Centraltrykkeri, Rudkøbing.